

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Artikel 19 verordening voor de Rondetafelgesprekken

Onderwerp: Beleidsplan Geldzorgen, armoede en schulden		
Indiener: Carl Dolmans Fractie: Sociaal Maas en Waal		
Waarom worden deze vragen gesteld (artikel 19, lid 3 RTG)? Hier volgen enkele opties: ○ Het voorstel is niet duidelijk en daarom vraag 1.... ○ De bijlagen ontbreken..... ○ X De vraag is essentieel voor ons standpunt over dit voorstel ○ Anders..... ○		
NR	FORMULERING VRAAG <i>Datum ingekomen:</i>	ANTWOORD VRAAG <i>Datum antwoord:</i>
1	Beslisnota, pag. 1/8 'punt b toelichting': Ook in 2023 individueel maatwerk te bieden als er sprake is van energiearmoede en daarmee het individueel maatwerk dat we bieden sinds de invoering van de energietoeslag voortzetten Hoe zal dit worden opgepakt?	Met individueel maatwerk energiearmoede bedoelen we in algemene zin dat we geen nieuwe regeling realiseren. In plaats daarvan kijken we naar wat in een specifieke situatie nodig is. Vervolgens zetten we passende middelen/mogelijkheden in. Een belangrijk onderdeel van individueel maatwerk is het verhogen van ons bereik richting inwoners. Als we signalen van (energie)armoede of geldzorgen hebben ontvangen, kunnen we passende hulp bieden. Het is afhankelijk van de inkomenssituatie van de inwoner in hoeverre de gemeente bijvoorbeeld een energietoeslag kan verlenen of de inwoner een beroep kan doen op diverse vormen van inkomensondersteuning. Voor inwoners met een inkomen boven 120% van de geldende bijstandsgrens die te maken hebben met energie-armoede, bieden we maatwerk. Bijvoorbeeld als de energierekening ineens verdubbeld is. Maatwerk bestaat onder andere uit het bieden van budgetadvies zodat inwoners meer inzicht krijgen in hun inkomsten en uitgaven. Budgetadvies en hulp met schulden kan onafhankelijk van het inkomen van de inwoner geboden worden. Ook heeft de gemeente mogelijkheden om energiebesparende maatregelen te treffen in een woning, bijvoorbeeld met de koelkastregeling of de energiefixers. Tenslotte

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

		wijst de gemeente inwoners op landelijke ondersteuning bij energiearmoede, zoals het Tijdelijk Noodfonds Energie. Daarnaast kennen de regelingen een “hardheidsclausule”: in bijzondere situaties, waarbij allerlei individuele omstandigheden worden meegewogen, kunnen consultants afwijken van de beleidsregels. Zij motiveren in hun rapportages waarom wordt afgeweken van de beleidsregel. Bij de aanvragen voor een energietoeslag hebben we dit ook opgenomen in het aanvraagformulier: aanvragers kunnen motiveren waarom zij menen toch in aanmerking te komen ondanks dat zij niet aan de gestelde voorwaarden voldoen. Een voorbeeld hiervan zijn huurders die geen eigen energiecontract hebben maar bij wie in de huur een component voor energiekosten is opgenomen. Tot slot werken we ook met een gedeeltelijke toekenning van de energietoeslag voor huishoudens die net iets boven de grens van 120% van de bijstandsgrens zitten (max €100 per maand hoger).
2	Beslisnota, pag. 1/8 ‘punt e toelichting’: Het bereik naar inwoners vergroten door een zgn. ‘platform armoede’ te realiseren, waarmee we de samenwerking met maatschappelijke partners in de gemeente verstevigen Hoe gaat dit worden aangepakt?	We starten met een eerste bijeenkomst, waarin we organisaties en vrijwilligers die zich bezig houden met armoedebestrijding en schuldhulpverlening uitnodigen. Aan de hand van de eerste bijeenkomst wordt geïnventariseerd wat de behoefte is van een ‘platform armoedebestrijding’ bij onze samenwerkingspartners. Te denken valt aan het delen van wat er allemaal aan ondersteuning voor inwoners met geldzorgen is in de gemeente. Daarnaast is persoonlijke kennismaking een belangrijk onderdeel van dit platform. Elkaar leren kennen zodat onderlinge doorverwijzing makkelijker verloopt. Maar ook breder in de vorm van kennisdeling, bijvoorbeeld het uitnodigen van een ervaringsdeskundige. Op basis van de behoefte zullen we het platform armoedebestrijding vormgeven.
3	Beslisnota, pag. 1/8 ‘punt f toelichting’: de doelgroep voor kwijtschelding van gemeenschappelijke belastingen te verruimen door vanaf 2023 de vermogensgrens op te hogen naar het landelijk toegestane maximale bedrag Wat is de hoogte van dit bedrag?	Na de voorgestelde verhoging van de vermogensgrens zijn de bedragen als volgt (bij benadering) Samenwonenden: $€2.350$ (oude vermogensgrens) + $€2.000$ (nieuwe vermogensgrens) = $€4.350$ Alleenstaanden: $€1.775$ (oude vermogensgrens) + $€1.500$ (nieuwe vermogensgrens) = $€3.275$ Alleenstaande ouder:

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

	Op welke manier zijn de financiële consequenties hiervan reeds opgenomen in de op 16-03-2023 gepresenteerde begroting van het Collegeprogramma?	€2.150 (oude vermogensgrens) + €1.800 (nieuwe vermogensgrens) = €3.950. We verwachten dat de financiële consequenties van deze aanpassing zeer minimaal zijn – de consequenties zijn dan ook niet opgenomen in het Collegeprogramma.
4	Beslisnota, pag. 1/8 'punt g toelichting': blijven zetten op preventie en vroegsignalering Hoe is men van plan dit te doen?	In Paragraaf 5.1 van het beleidsplan kunt u onze voornemens lezen. Het gaat hierbij onder andere om: - Meer mensen met geldzorgen en (problematische) schulden eerder bereiken - Intensivering van de vroegsignalering van schulden - Het voorkomen van geldproblemen bij levensgebeurtenissen - Aandacht voor financiële problemen in Kansrijke Start 0-1000 dagen - Financiële educatie versterken - Basisvaardigheden van inwoners vergroten (terugdringen laaggeletterdheid) - Samenwerking via armoedeplatform
5	Beslisnota, pag. 1/8 'punt 7 toelichting': Waarom worden de Raden pas in het 3^e kwartaal van 2025 geïnformeerd over de voor- en nadelen van een verdere beleidsharmonisatie op dit terrein tussen Wijchen en Druten? Is dit niet (veel) te laat, danwel moet dit niet (veel) frequenter?	Zie hiervoor ook de beslisnota: Uitvoering/vervolg. We werken gefaseerd toe naar beleidsharmonisatie. Met dit beleidstraject zetten we hier stappen in, bijvoorbeeld door in Druten voor te stellen een regeling huishoudelijke apparaten te realiseren, naar voorbeeld van Wijchen. In Wijchen is voorgesteld het durcriterium van de individuele inkomenstoeslag van 5 jaar te verkorten naar 3 jaar, naar voorbeeld van Druten. Op sommige onderdelen van het armoedebeleid, in het bijzonder de regeling rondom maatschappelijke participatie voor volwassenen, spelen echter verschillende overwegingen. Zo heeft de geld-terugregeling in Wijchen een durcriterium (minimaal 3 jaar een laag inkomen) voor een inwoner hiervan gebruik kan maken. De compensatieregeling in gemeente Druten kent geen durcriterium. Het wordt ook niet voorgesteld om hiervoor een durcriterium in te zetten. De gemeente Druten start een tweejarige pilot met het Volwassenenfonds Sport en Cultuur. Afhankelijk van die pilot wordt gekeken hoe

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

		een geharmoniseerde regeling voor maatschappelijke participatie van volwassenen eruit moet zien. Het duurt twee jaar voor de pilot is afgerond en er hierover uitspraken kunnen worden gedaan. Indien er voor die tijd sprake is van wijzigingen/harmonisatie van inkomensondersteunende regelingen, zullen wij de gemeenteraad hier actief over informeren.
6	Beslisnota, pag. 2/8 'Aanleiding': Waarom is college van mening dat 'het initiatief voor maatregelen nav de inkomensproblematiek' bij het kabinet ligt? Waarom nemen we hierin niet onze eigen verantwoordelijkheid?	Dat is de geldende rolverdeling tussen het Rijk en gemeenten. Het Rijk is verantwoordelijk voor het garanderen van de bestaanszekerheid van alle Nederlanders. De voornaamste reden hiervoor is dat er geen verschillen ontstaan tussen gemeenten en dat het sociaal minimum in alle gemeenten gelijk is. Feitelijk is de huidige energiecrisis een kwestie van bestaanszekerheid van de armste Nederlanders die onder druk staat en daardoor een probleem dat op Rijksniveau aangepakt moet worden. Het is daarom niet zo zeer een kwestie van onze eigen verantwoordelijkheid nemen – het is namelijk binnen de geldende rolverdeling niet onze verantwoordelijkheid en we zijn er wettelijk niet toe bevoegd. Ons armoedebeleid is in de basis bedoeld om maatwerk te leveren in bijzondere situaties. Bijvoorbeeld om maatschappelijke participatie te stimuleren, om inwoners met een langdurig laag inkomen te ondersteunen. Het is een aanvulling op het sociaal minimum, zoals bepaald door het Rijk. Het armoedebeleid is niet bedoeld om een (te) laag vastgesteld sociaal minimum structureel aan te vullen. Dat is financieel ook niet haalbaar. Binnen bepaalde kaders kan de gemeente inkomensgrenzen van regelingen ophogen, maar zij kan nooit de bestaanszekerheid van inwoners garanderen. Het bedrag dat inwoners krijgen aan toeslagen bijvoorbeeld liggen in verhouding ook veel hoger dan de bedragen binnen het armoedebeleid. In Druten is, op basis van het amendement van de gemeenteraad 'Armoede in Druten' van 10 november j.l. een 'steunfonds' gecreëerd voor inwoners die dreigen 'door het ijs te zakken'. Daarnaast worden met de voorstellen in dit beleidsplan inwoners met een (langdurig) laag inkomen extra ondersteund.
7	Beslisnota, pag. 2/8 'Aanleiding':	Het advies is verstrekt via de griffie en toegevoegd aan de stukken. We hebben het

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

	Wat is het advies van de Adviesraad Sociaal Domein naar aanleiding van deze beslisnota met bijlagen? Kunnen we een afschrift van dit advies ontvangen?	advies maandag 3 april j.l. ontvangen en daardoor hebben we geen reactie van het college kunnen toevoegen. De reactie van het college zal beschikbaar zijn tijdens de behandeling van het beleidsplan in de gemeenteraad op 20 april.
8	Beslisnota, pag. 8/8 'Uitvoering of Vervolgstappen': Moet er niet (veel) eerder worden geëvalueerd?	Zie vraag 5.
9	Bijlage 1, pagina 4, paragraaf Lokaal beleid: Heeft de gemeente in beeld hoe groot de groeiende groep inwoners is die steeds moeilijker financieel op eigen benen kan staan?	Ten eerste is het belangrijk aan te geven dat de cijfers zoals beschreven in dit beleidsplan, geen aantoonbare stijging laten zien. Het CBS rapporteert eerder een trend van minder dan meer huishoudens met een laag inkomen in Druten en ook de toekenningen voor onze inkomensondersteunende regelingen en het beroep op schuldhulpverlening is niet aantoonbaar toegenomen. Een belangrijke indicatie dat meer inwoners het financieel moeilijker hebben in Druten is het toegenomen beroep dat gedaan wordt op de Voedselwinkel. Hier is het aantal gezinnen het afgelopen jaar verdubbeld. Dit komt o.a. doordat in 2022 tijdelijk de grenzen voor de Voedselwinkel verruimd zijn vanwege de inflatie en prijsstijgingen. Ook kijkt de Voedselwinkel naar het <u>besteedbaar inkomen</u>, waarbij zij zowel de inkomsten als de uitgaven van een huishouden meewegen. De verwachting is dat de stijging bij de Voedselwinkel in de loop van dit jaar afneemt vanwege de verhoging van het minimumloon en de daaraan gekoppelde uitkeringen. Hierdoor zijn de uitgaven in verhouding weer beter betaalbaar ten opzichte van het beschikbare inkomen. Het is aannemelijk dat de groep die financieel moeilijk op eigen benen kan staan niet zozeer groter is geworden maar dat deze groep steeds moeilijker kan rondkomen van hun minimuminkomen vanwege de prijsstijgingen. Die groep is grotendeels in beeld – bijvoorbeeld doordat zij een bijstandsuitkering hebben, gebruik maken van inkomensondersteuning of schuldhulpverlening of gebruik maken van de Voedselwinkel.

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

10	Bijlage 1, pagina 6 paragraaf 2.1: Binnen de groep huishoudens met een laag inkomen groeit het aandeel huishoudens met een langdurig laag inkomen. Kunt u iets zeggen over de in- en uitstroom binnen de groep huishoudens met een (langdurig) laag inkomen? Is deze in- en uitstroom ongeveer gelijk of stromen er meer huishoudens in dan er uitstromen?	Het CBS rondt de aantallen af op honderdtallen. Voor een kleine gemeente als Druten kunnen hele kleine veranderingen in aantallen daarom op papier leiden tot hele grote aantallen. Bijvoorbeeld als het aantal huishoudens met een minimuminkomen stijgt van 549 huishoudens naar 551 huishoudens, is dat in de cijfers meteen een stijging van 500 naar 600 huishoudens, een stijging van 20%. Toch zien we ook in relatieve zin dat het percentage huishoudens met een laag inkomen afneemt. In Bijlage A van het beleidsplan is te zien dat in de afgelopen vijf jaar dit percentage steeds een klein beetje afgenomen is (soms gaat het om 1% of 0,1%). Dit geldt ook voor huishoudens met een langdurig (4 jaar of langer) laag inkomen.
11	Bijlage 1, pagina 9, paragraaf 2.3 Schuldhelpverlening: Deest heeft 8,7% huishoudens met problematische schulden, Druten 6%, en in Afferden, Horssen en Puiflijk ligt het percentage huishoudens met problematische schulden relatief lager (3,2-3,4%) Is er een verklaring voor het feit dat dit percentage in Deest en Druten aanzienlijk hoger ligt?	De data komen uit een dashboard van het CBS. De hogere percentages in Deest en Druten kunnen het gevolg zijn van tal van factoren, zoals arbeidsparticipatie, opleidingsniveau, sociaaleconomische status (SES) en gezondheidssituatie. In onze eigen data (Druten Wijchen in Cijfers - Werkorganisatie Druten Wijchen) is er geen uitsplitsing op wijkniveau voor een nadere duiding van de percentages.
12	Bijlage 1, pagina 23, 6. Harmonisatie in beide gemeenten: Ambtelijk uitgangspunt is om bestaand beleid te harmoniseren naar de voorwaarden van de gemeente met de ruimste regeling. Welke gemeente heeft de ruimste regeling?	Dat hangt af van de regeling. Voor sommige regelingen is duidelijk welke gemeente de ruimste regeling heeft. Zo is de individuele inkomenstoeslag in Druten beschikbaar voor inwoners die minimaal 3 jaar met een laag inkomen hebben geleefd, terwijl deze in Wijchen beschikbaar is voor inwoners die minimaal 5 jaar met een laag inkomen hebben geleefd. In Druten komen dus meer inwoners voor de regeling in aanmerking, waardoor de voorwaarden van Druten ruimer zijn op dit punt. Andere type regelingen bestaan wel in Wijchen maar niet in Druten, bijvoorbeeld een regeling voor huishoudelijke apparaten. Op dat punt heeft Wijchen daarom de ruimste voorwaarden. Soms is ook niet duidelijk te zeggen welke gemeente de ruimste voorwaarden heeft. Zo is het bedrag voor de compensatieregeling van gemeente Druten hoger dan het bedrag voor de enigszins vergelijkbare geld-terugregeling van gemeente Wijchen, maar is de compensatieregeling in Druten alleen voor bepaalde doelgroepen (chronisch zieken,

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

		inwoners met een handicap en gepensioneerden) beschikbaar. Wijchen maakt niet zozeer een onderscheid in doelgroepen, maar kijkt naar hoe lang iemand al een laag inkomen heeft (duurcriterium).

Afspraken

Technische vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl - uiterlijk dinsdag 09.00 uur in de week RTG voor voorstellen op de agenda RTG. Overige technische vragen: geen termijn.
Technische vragen	Afdoening - door organisatie (i.o.m. portefeuillehouder) - zo spoedig mogelijk - bij vragen RTG in principe woensdagmiddag 16.00 uur. Bij uitzondering donderdagmiddag 14.00 uur.